

**La tasca admirable
dels obrers de la
Hispano-Suissa****Han lliurat al President de Catalunya sis
tallers ambulants, muntats damunt de
dotze camions, per als serveis del front**

El Comitè Obrer de la Hispano-Suissa, ha fet lliurament a l'Exèrcit del Poble de sis nous tallers ambulants, muntats damunt de dotze camions, per als serveis de primeres línies del front.

Les dotze unitats, després que aquest matí han desfilat pels principals carrers de la nostra ciutat, han estat portades a la Plaça de la República. Els companys del Comitè de la Hispano, han fet lliurament a l'Honorable President de Catalunya dels equips mecànics fabricats completament als tallers de Barcelona, la qual cosa representa un esforç tècnic i de treball que demostra la capacitat i desig de superació dels obrers catalans.

El senyor Companys ha visitat dotzadament un dels equips, acompanyat dels components del Comitè, els quals li han fet les explicacions de com és adaptada la força del motor d'explosió a la fabricació d'electricitat que determina el funcionament de les màquines que formen l'equip mecànic per a reparació de tota mena de màquines de guerra i de transport i per a la construcció de peos.

El President Companys altament satisfet de la visita ha saludat i felicitat els companys del Comitè de la Hispano-Suissa, per tal que la feina extensiva a tots els obrers que han participat en la construcció dels equips mecànics.

El públic estacionat a la Plaça de la República, ha expressat al senyor Companys l'afecte i adhesió que el poble sent pel President de Catalunya.

TORNOS DE FABRICACIO
ESPAÑOLA

Vegu ara la cosa més destacada que podem mostrar-vos d'aquests equips —ens dels un dels companys de la Hispano, bo i mostrant-nos un dels equips mecànics—. En dir això, mostrava el torn que cada unitat porta muntada, amb la satisfacció d'exhibir una cosa excepcional.

I és que els obrers de Catalunya, han aconseguit fabricar en sèrie torns mecànics que mai no s'havien aconseguit a Espanya. Sense aquest esforç, no hauria estat possible afirmar que les dotze unitats són de fabricació completament nacional.

Després ens ha estat explicat que els dotze automòbils componen els equips complets de taller i auxiliar. El cotxe-taller, més gran que l'auxiliar, conté, a part d'un magnífic torn, una màquina de foradar, la freza, mola, etc., i permeten construir tota mena de peos. El motor elèctric, que és alimentat per mitjà del motor de l'automòbil, posa en funcionament tot el taller, i és capaç per a donar llum a tot un campament, mitjançant uns dispositius especials, i sense altor l'equip elèctric normal que pot tenir cada campament.

El vehicle complementari, també de motor i fabricat a Hispano-Suissa, conté els equips de càrrega de bateries, una grua, equip de soldadura, amb els tubs d'oxigen corresponents.

Els obrers constructors dels tallers ambulants, han estat calorosament felicitats pels tècnics que es troben a la Plaça de la República, els quals han afirmat que la perfecció de cada aparell i millor encara el seu conjunt, és digne d'ésser comparat amb els més perfectes equips mecànics de fabricació anglesa o alemanya, considerats com els més perfectes.

Precisament quan la situació interior de Catalunya venia entrant en una etapa de normalitat, quan eren reduïts ací i allà determinats focs isolats d'actuacions comesses al marge de tota autoritat legal, ha vingut aquesta mort violenta a entenebrir la nostra reraguarda.

Prou sang proletària! Cal que aquest assassinat sigui el darrer!

Tots, absolutament tots, partits i organitzacions, han de prendre les mesures que calguin perquè ni ha de vessar-se sang obrera sigui al front, donant el pit contra el feixisme i no a la reraguarda a mans dels agents provocadors al servei dels enemics del poble...

**Telegrama del Cap
del Govern al Pre-
sident Companys**

A la Secretaria de la Presidència de la Generalitat s'ha rebut el següent telegrama del President del Consell de Ministres i ministre de la Guerra, adreçat al President de Catalunya:

«El acusaríeu rebre telegrama me dirige hoy al cumplirse aniversario muerte en Villa'ara primeros mártires libertades pueblo español, correspondo emocionado saludo me envía con tal motivo y a los suyos uno mis votos por una definitiva y próxima victoria que ofrecer al heroico pueblo antifascista. — Francisco Largo Caballero.»

Eduard Aunós, cap de l'espionatge de Franco a l'estranger**A l'edifici del "New York Herald", de París, funciona l'oficina de "Falange Española"**

A «L'Humanité», de París, L. Sampaix, ha començat la publicació d'uns reportatges relatius als agents de Franco a París.

Ri 21 de la rue de Berri, a l'edifici del «New York Herald» —singular coincidència, o compliotat— hi resideix la societat «Hispania». Sota la capa d'una «societat de Premsa», aquesta raó social dirigeix tota l'activitat de «Falange Española» a França i a l'estranger.

Al davant de tota aquesta organització hi ha Eduard Aunós, el qual fou ministre de la dictadura. Aunós és el cap dels serveis d'espionatge de Franco a França.

El servei secret de Franco té la seva xarxa estesa per tot Europa. Les ordres surten de Saint-Jean-de-Luz, d'aquesta famosa villa «Nacho Enean». Els correus secrets recorren tot França i tot Europa, a vegades coberts per la immunitat diplomàtica.

Els espies de Franco compten amb potents aliats, fetes subvencions, complicitat en l'anomenada «gran premsa». El reporter de «L'Humanité» assegura que té al seu poder documents precisos, irrefutables, recollits en el curs de la seva enquesta, i alguns dels quals, errant-se de direcció, li han arribat a ell en lloc d'Aunós, que és a qui anaven adreçats.

Sampaix acaba aquest primer reportatge preguntant to si el Govern francès deixarà funcionar impunement el servei d'espionatge de Franco, i si ho deixarà que Aunós i els seus còmplices travessin la frontera, en lloc de detenir-los, com és el seu deure.

Més de mil canonades!**Un cuirassat, dos creuers i cinc destructors bombardegen durant tres hores el port i la costa de Màlaga****Es abatut un avió facciós****Un combat entre el "Sánchez Barcáiztegui" i els vaixells rebels "Canarias" i "Balears"**

València, 26.—A la una de la tarda han facilitat al ministeri de Marina i Aire un comunicat que diu així:

«El cap de la flota ha comunicat al ministre de Marina i Aire això que segueix: «La nit del divendres sortiren de Cartagena els creuers «Libertad» i «Méndez Núñez» i cinc destructors per tal d'efectuar un bombardeig a la costa rebel.

Amb anterioritat havien sortit de Cartagena cap a Almeria dos destructors amb el fi de protegir la sortida del cuirassat «Jaime I» d'aquell port i acompanyar-lo fins a unir-se a la resta de la flota. El «Jaime I», en sortir d'Almeria, es veié en la necessitat d'haver de despitjar el creuer alemany «Leipzig» que fa guàrdia de control permanent a la vista d'aquell port, i que més que altra cosa és un espià avançat de l'enemic.

Els creuers i destructors sortits de Cartagena s'uniren al sud d'Almeria amb el «Jaime I» i altres forces.

A les nou hores del dia 24, en unir-se el «Jaime I», es destacaren dos destructors cap a Màlaga, amb objecte de bombardejar-la a la mateixa hora en què la resta de la flota ho efectuava al llarg de la costa.

Reunits el «Jaime I», el «Libertad», el «Méndez Núñez» i cinc destructors, es dirigiren en perfecta formació a la costa facciola. En arribar a l'altura de Motril s'obrí el foc per tots els vaixells sobre la fàbrica de sucre i altres establiments industrials. Es feren magnífics blancs i s'apreciaren des d'a bord els efectes causats.

A Motril respongué al nostre foc una petita bateria. Tots els seus projectils caiguereu a l'aigua.

Es continuà el bombardeig a tot el llarg de la costa, desde Motril a Torrox, i es prengueren també com a objectius les fàbriques de sucre d'Almúñecar i Salobreño i els ponts de la carretera. El foc fou intensíssim i el resultat perfecte.

El bombardeig durà des de les tres a les sis de la tarda i es feren un miler de disparos.

Els destructors que s'havien destacat a Màlaga bombardejaren amb gran precisió el port i els dipòsits de la Campsa. Foren contestats per una bateria de 15 centímetres emplaçada als voltants de Màlaga i que no aconseguiren fer blanc.

A la poca estona d'iniciar-se el bombardeig, s'elevà a Màlaga l'aviació facciola i un dels nostres vaixells aconseguí abatre un aparell.

En retirar-se els destructors, sortiren de Màlaga dues llanxes torpedineres que es limitaren a llançar uns torpedes a una distància de nou mil metres sobre els nostres vaixells, sense resultat positiu, i aquestes embarcacions es refugiaren al port de Màlaga davant la barrera infranquejable de foc amb què les reberen els nostres destructors.

Al matí del diumenge, en entrar la flota a Cartagena, un creuer tipus «Canarias», emparant-se en l'espessat calitja, obri foc sobre un destructor i va tirar-li quatre salves a gran distància i desaparegué acte seguit a gran velocitat. Més tard, el destructor «Sánchez Barcáiztegui», que es retirava a la base, fou agredit pels creuers facciolsos «Canarias» i «Balears», aproximadament a vint milles de Cartagena. Tots dos creuers obriren foc contra el destructor a uns dotze mil metres. El «Sánchez Barcáiztegui» respongué a l'agressió i entaulà combat i féu contra l'enemic 150 disparos en els trenta minuts que durà el combat. La flota, que ja es trobava a port, sortí novament a mar en persecució de l'enemic i es mantingué creuant a gran velocitat al sud de Cartagena, a unes trenta milles, per espai de tres hores, sense que l'enemic fes acte de presència.

El comandant del «Sánchez Barcáiztegui» em confirma que durant el combat que sostingué amb l'enemic pogué apreciar que el creuer alemany «Leipzig», que estava a la vora seva, però desenfilat, comunicava amb els creuers enemics per mitjà de projectors. També s'observà que en sortir la flota del port en persecució de l'enemic, la ràdio del «Leipzig», en ona de cinc metres, comunicava constantment en xifrat amb un vaixell proper, la qual cosa fa suposar que informava l'enemic de la sortida i moviment dels nostres vaixells.»

**Lluís Companys presidirà aquesta tarda
el Consell del Govern de la Generalitat**

A la Secretaria de la Presidència de la Generalitat han manifestat aquest migdia als periodistes que no hi havia noves d'interès per a la Premsa i que a dos quarts de sis de la tarda es reuniria el Consell, sota la presidència del senyor Lluís Companys.

En tancar aquesta edició es fan els preparatius al Palau de la Generalitat per a la celebració del Consell extraordinari, convocat al saló d'actes.

Hi assistirán tots els consellers que es troben a la nostra ciutat i serà presidit per l'Honorable Lluís Companys. La reunió ha desenvolupat gran interès per creure's que hi seran plantejades i resoltes importants qüestions polítiques d'actualitat.

Han estat requisats una gran quantitat de pernís i embotits camullats

Novament els companys agents dels cos d'Investigació i Vigilància de la Generalitat de Catalunya, sota les directrius del cap superior dels Serveis, company Didac Eroles, i els agents afectes a la Comissaria de l'Oest, han prestat un excel·lent servei a profit de la causa antifascista. Ascabentats que en una casa del carrer Diputació, 128, i Creu Coberta, 31, s'amagaven queviures en gran quantitat, s'han personat a la dita casa i s'han incautat de 1.200 quilos d'embotits de diverses classes i de 42 pernís. Traslladats els esmentats queviures per a la comprovació de la seva salubritat al Laboratori, i una vegada certificat això, foren donats als Hospital de la ciutat, s'han vist sorpreses en veure que els esmentats queviures eren fets de carn de diversos animals no autoritzats per al consum i han quedat dipositats per a la seva destrucció a l'Escorxador de la nostra ciutat.

**Continuen arribant
vaixells amb queviures als
ports del Cantàbric**

Baiona, 26.—El vaixell «Jenny», amb càrregues de queviures, ha arribat avui a Santander, sense incidents.

**L'aviació republicana
ha bombardejat els ob-
jectius militars d'Osca**

COMUNICAT DEL MATI DEL
CONSELLER DE DEFENSA A
S. E. EL PRESIDENT DE
CATALUNYA

Al sots-sector del Pirineu a estat realitzat un cop de mà sobre la posició fàcciosa de Lages. S'ha sorprès l'enemic al qual se li han causat diverses baixes.

S'han passat als nostres rangs deu soldats amb armament al sots-sector de Farlete; dos soldats, també amb armament, procedents de Quinto; un procedent de Puebla de Albornó; un pel sots-sector del Pirineu un altre pel de Montalbán.

La nostra aviació ha efectuat vols de bombardeig sobre els objectius militars, emplaçaments d'artilleria i obres de fortificació d'Osca.

L'opinió anglesa es manifesta contra Franco

Londres, 26.—Cinquanta parlamentaris i tres lords laboristes —lord Snell, lord Strabolgi i el comte Kinnihuan, han signat una carta que ha estat tramès al rebel Franco per a demanar-li l'alliberació del corresponçal del «News Chronicle» Arthur Koestler, ciutadà hongarès, empresonat després de la presa de Màlaga.

Els signants de la carta pertanyen a diversos partits i alguns d'ells adhiu són partidaris de Franco. La carta expressa la inquietud que se sent a Anglaterra a causa de la detenció de Koestler i la ignorància d'on es troba i es prega a Franco que se li concedeixin les mateixes facilitats que als altres periodistes per a sortir d'Espanya.

Eden arriba a Brussel·les

Brussel·les, 25.—A la seva arribada a l'aeròdrom d'Haren, el ministre d'Afers Estrangers britànic i la seva muller, foren rebuts pel ministre d'Afers Estrangers belga, Spaak, al qual acompanyava també la seva muller.

Eden s'hostatja a l'ambaixada de la Gran Bretanya. Demà al matí, s'entrevistarà amb Spaak, i a la tarda, serà rebut pel rei al castell de Laeken.

A la nit, Spaak donarà un banquet en honor d'Eden al qual assistirán uns cinquanta convidats, entre ells, el ministre d'Estat de Luxemburg, Beck. Eden retornarà a Londres, en avió, demà dimarts, a la tarda.

**INFANTS MADRI-
LENYS A PUIGCEDRA**

Catalunya, amant de la guerra i a les necessitats de la guerra, no oblidà els infants que han hagut d'abandonar les seves llars encorrades per les granades enemigues, no oblidà aquesta jova legió d'evacuats i refugiats procedents de les poblacions bombardejades pels fàcciosos.

Ajut Infantil de Reraguarda ha treballat intensament per tal de resoldre el difícil problema d'alimentar i allotjar tants nens. Els uns s'han quedat a la nostra ciutat, els altres s'han repartit entre diverses poblacions catalanes. A la fotografia podem veure els infants madrilenys refugiats a Puigcedrà davant l'edifici que ocupen. Catalunya ha tingut la virtut de tornar la felicitat a aquests menuts, víctimes innocents del crim feixista. — (Sánchez Català.)

Davant el bombardeig de Madrid**"He donat ordres a l'aviació perquè bombardegi amb projectils de 100 quilos", diu el general Miaja**

Madrid, 26.—El general Miaja ha rebut els periodistes i ha comentat durament el criminal bombardeig de les bateries fàccioses contra Madrid.

Un periodista ha dit:

—Es l'assassinat organitzat fredament.

—Téu raó —ha respost el general Miaja—. Ara he donat ordres a l'aviació perquè bombardegi amb projectils de cent quilos.

Responent unes preguntes dels informadors, ha dit que en aquell moment anava a recórrer els fronts.

L'artilleria facciosa torna a llançar la seva metralla sobre Madrid

Prosegueix el bombardeig de Toledo

Madrid, 25. — (Impressió del diumenge). — Ha continuat, en la tarda d'avui, la tranquil·litat a tots els sectors propers a Madrid. Unicament els canons del nostre exercit han bombardejat amb eficàcia les posicions enemigues. Les de la carretera d'El Pardo, foren les més castigades ja que durant més de tres hores els nostres canons descarregaren la seva metralla sobre els parapets rebels, i produïren bastantes baixes. A la Ciutat Universitària foren acabats d'ensorrar alguns edificis propers a l'Escola d'Arquitectura, que encara que no constituïen trinxeres per als invasors, aquests de tant en tant des d'aquells edificis hostilitaven les nostres posicions. D'ara endavant els feixistes compten amb menys reduïdes a aquest sector.

La situació dels facciosos en aquest sector ha empitjorat, segons les declaracions prestades per una dotzena de legionaris que amb armament i municions s'han passat als nostres rengles a primers hores de la tarda d'avui.

El canoneig s'ha prolongat fins a primera hora de la nit. Els canons feixistes han dirigit els seus trets sobre Madrid, i han causat danys i víctimes fins que les nostres bateries els han fet callar.

S'han passat a les nostres files trenta-dos homes amb armament i bombes de mà pel sector de la província d'Àvila. En aquest lloc, les nostres forces han batut amb les seves armes mecàniques, les posicions rebels on han causat bastantes baixes.

Ha prosseguit el bombardeig en el sector sud del Tajo. Alguns edificis han estat novament bombardejats; un d'ells proper al que fou Palau Episcopal, ha sofert el mateix castig. També han estat bombardejats els edificis de Correus i Telègrafs, així com un altre on s'havia instal·lat el quarter general de Falange Espanyola.

L'aviació republicana ha realitzat vols d'observació en els fronts i sobre els punts Garabitas i Agulla. Al Pont dels Francescos ha deixat caure algunes bombes ja que els facciosos intentaven portar a cap algunes concentracions. Quan aquestes han quedat desfeites i frustrada la possibilitat d'atac, els nostres aparells han deixat de bombardejar i han continuat durant una hora volant sobre el terreny enemic.

Al campament de PINS DEL VALLES

exercicis militars, desplegament en guerrilles i retirades, i unes desfilades magnífiques.

En entrar al camp el company Montserrat acompanyat del tinent coronel Aureli Matilla, cap d'Estat Major, els alumnes feren la salutació a la bandera i seguidament començaren els exercicis, i poc després la desfilada que el company Montserrat presenciarà amb les altres autoritats del camp, tinent coronel Soriano, coronel Larranaga, cap inspector de la Conselleria de Defensa, camarada Martínez, responsable d'Intendència, Robledo, cap m.a., del campament, i Velasco, cap polític.

També ahir al matí, una nodrida comissió de companys antifeixistes acompanyats a l'Oficina de Treball Voluntari de la Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya, en nombre d'una quarantena, al front de les quals anava la companya responsable del taller de confecció de confectes de l'Esmentada Oficina, camarada Jús a Sotó, i el responsable de la Secció de Propaganda, camarada Roca i Roca, anaren a Pins del Valles a fer una visita al primer campament de l'Exercit Popular Reg.

Després de la visita, en una aho-

ciació feta a tots els expedicionaris pel camarada Roca i Roca, es posà de relleu la gran tasca que porta avui a terme l'Oficina de Treball Voluntari i l'ajut que des del primer moment hi presta l'ex-conseller i el qual Valdes, que és continuat i impulsat avui per l'actual conseller de Treball i Obres Públiques, Rafael Viñals.

A les cinc de la tarda, les joves treballadores del Treball Voluntari i acompanyants tornaren a Barcelona, plenament satisfets de la visita.

A la foto, el secretari del conseller de Defensa, els caps militars i responsables del campament i les dones antifeixistes al Treball Voluntari, que coincidiren en la visita al camp. (C)

COMUNICATS DE GUERRA

DE DISSABTE

Comunicat de la nit del conseller de Defensa a S. E. el President de Catalunya:

UN DUEL D'ARTILLERIA AL SECTOR PIRINENC

Les darreres notícies rebudes fins a l'hora de facilitar aquest comunicat, acusen un duel d'artilleria al sector del Pirineu i l'haver-se passat als nostres rengles dos soldats amb armament.

Als altres sectors i subsectors tireu a les avançades.

A TRES QUILOMETRE I MIG DE LA CARRETERA DE TEROL A SARAGOSSA

Madrid, 24. — Comunicat oficial de guerra facilitat a les 22 hores: **EXERCIT DEL CENTRE**. — Sense novetats importants a assenyalar a tots els fronts d'aquest Exèrcit.

AGRUPACIO TEROL. — Pel front nord d'aquest Exèrcit, les forces republicanes han portat a cap durant el dia diversos serveis de descoberta i reconeixement. Han avançat les nostres línies en alguns llocs, prop de dos quilòmetres i han ocupat noves posicions a una distància aproximada de tres quilòmetres i mig de la carretera de Terol a Saragossa.

EXERCIT DEL EST. — Lluçenys tireu a les nostres posicions, sense conseqüències per la nostra part.

S'han passat a les nostres files diversos evadits del camp facciós.

EXERCIT DEL NORD. — Front d'Euscadi. Les nostres forces han atacat amb gran valentia les posicions enemigues del front de Lequiti. Han desallotjat d'elles els rebels i han efectuat notables avanços pel barri de Berriatua.

Uns camions de forces faccioses que havien acudit per a reforçar el front han estat batudes amb gran eficàcia pel foc de la nostra artilleria, i s'han ocasionat als rebels gran nombre de baixes.

FRONT D'ASTURIAS. — Intens foc de fusell i metralladora i duel d'artilleria. S'han batut eficaçment les posicions enemigues d'Otero i La Trecha.

S'han passat a les nostres files vuit falangistes amb armament i municions.

Deis altres fronts, no hi ha notícies dignes d'esment.

ELS CONTROLADORS ITALIANS A LES COSTES MEDITERRANIES

València, 24. — Comunicat de Marina i Aire, de les sis de la tarda: A la matinalada última hi hagueren bombardejats a les posicions de la capital d'Osca.

Aquest matí, aparells de bombardeig, protegits per altres de caça, han bombardejat les concentracions i fortificacions dels adversaris al sector de Campilles del front de Terol.

Comunicat de Marina i Aire, de les 21 hores: **SECTOR DEL CENTRE**. — Aquesta tarda han estat bombardejats a la carretera de Jaudaque, deu camions i a l'estació ferroviària uns altres camions carregats.

LITORAL MEDITERRANI. — El vaixell "Campomanes" navegava escortat per diversos hidroaers a l'altura de Castelldefels, prop de Barcelona a quatre milles de la costa, un transport italià s'ha dirigit cap a un veler nostre, però en notar la presència d'un hidro, ha canviat de rumb.

A l'altura de Tarragona, un destructor italià que es trobava aturat a vuit milles de terra, s'ha posat en marxa en notar la presència d'un hidro, al qual ha apuntat amb les metralladores antiaèries durant el seu vol que ha efectuat al voltant del dit vaixell.

ELS D'AHIR

UN AUDAÇ COP DE MÀ A LA POSICIO ENEMIGA DEL BRAZATO

Comunicat d'ahir del conseller de Defensa a S. E. el President de Catalunya:

El del matí

Al sector del Pirineu s'ha donat un cop de mà a la posició enemiga d'El Brazato, que ha causat a l'enemic un mort i quatre ferits. S'ha destruït, així mateix, una canonada que conduïa aigua a les centrals elèctriques del Salt de Ponticosa. S'han agafat a l'enemic tres mosquetons i abundants municions.

Tireu a les nostres posicions d'Igriez, on s'ha passat als nostres rengles un legionari amb armament.

Duels d'artilleria amb les posicions faccioses de Quinto. Les nostres bateries han aconseguit contrabatre el foc enemic.

El de la nit

Segueix la desmoralització al camp rebel. Durant el dia d'avui, s'han passat als nostres rengles diversos soldats i paisans fugitius de la dominació feixista.

MADRID, NOVAMENT BOMBARDEJAT :: HAN ESTAT CANONEJADES LES POSICIONS ENEMIGUES DE BERRETIN I DE SARGENTES DE NORA

Madrid, 25. — Comunicat de guerra facilitat per la Secció d'Informació de l'Estat Major al ministeri de la Guerra, a les vuit hores del dia 25 d'abril del 1937, transmes pel microfon d'Unión Radio a les vint-i-dues hores:

EXERCIT DEL CENTRE. — Sense novetats importants a consignar a tots els fronts d'aquest Exèrcit.

L'artilleria enemiga ha tornat a disparar avui sobre la població de Madrid, i ha produït danys i víctimes.

S'han passat als nostres rengles set evadits, procedents del camp facciós.

AGRUPACIO DE TEROL. — El dia ha transcorregut amb lleuger foc de fusell, metralladora i canó, sense conseqüències per la nostra part.

EXERCIT DEL NORD. — Front d'Euscadi. L'artilleria republicana ha canonejat amb gran eficàcia les posicions enemigues de Berretin, del front de Burgos.

Al front d'Àlava, les nostres forces han resistit amb gran heroisme i valentia diversos atacs de l'enemic i li han estat fets moltes baixes.

L'aviació enemiga ha realitzat alguns vols de reconeixement.

FRONT D'ASTURIAS. — Intens foc de metralladora a Otero i canoneig intens de l'artilleria lleial sobre les posicions enemigues de Monte Otero, La Beruga i La Trecha. L'enemic ha estat durament castigat.

S'han passat als nostres rengles cinc soldats amb armament i vuit paisans.

FRONT DE SANTANDER. — La nostra aviació ha efectuat diversos vols de reconeixement i bombardeig, amb gran eficàcia, a les posicions enemigues de Sargentos de Nora.

Als altres fronts no s'han produït fets dignes d'esment.

BOMBARDEIG A LES POSICIONS FACCIOSSES D'OSCA :: UN VAIXELL PETROLER ANGLÉS, DETINGUT PER UN CONTRATORPEDINER ITALIA

València, 25. — Comunicat de Marina i Aire de les nou de la nit: **SECTOR NORD**. — Han estat bombardejades les posicions enemigues de Sargentos al front de Burgos per la banda de la província de Santander.

ARAGO. — Durant la nit passada foren objecte de dos bombardeigs les posicions enemigues d'Osca. Algunes de les bombes llançades col·lisioner al parc on hi ha emplaçada una bateria del 155, amb bons resultats.

SERVEIS DE COSTA. — Prop de Barcelona un vaixell petrolier anglés ha estat detingut per un contratorpediner italià que segons sembla el volia obligar a seguir-lo, però davant la presència dels nostres avions, el vaixell italià l'ha abandonat. Quan han tornat els aparells, el contratorpediner ha insistit en els seus propòsits, però aquells han fet una altra sortida i finalment el vaixell cisterna anglés ha entrat al port de Barcelona mentre els avions de la base del Prat volaven damunt d'ell.

AL SECTOR D'EIBAR, L'ENEMIC TAMBE HA ESTAT DURAMENT REBUTJAT

Bilbao, 25. (Servei exclusiu de Febus). — Comunicat de guerra facilitat per l'Exèrcit del Nord:

Al sector d'Eitua i Elorrio l'enemic ha desencadenat un atac amb la intenció, sens dubte, d'envoltar el sector d'Eibar. Aquest atac ha estat durament rebutjat per les nostres forces. Després, les nostres tropes han atacat les seves posicions oïent ordres assignades pel comandament.

Als fronts de Biscaia, Alava i Burgos, sense novetats.

DOS CAMPEROLS ASSASSINATS

El cadàver d'un d'ells fou cremat per tal de desfigurar-lo

De la Comissaria General d'Ordre Públic han sortit diversos agents per tal de portar a cap les investigacions necessàries per a l'elucidament de l'assassinat de dos camperols, fet que hom creu que ha esdevingut ahir.

Els cadàvers d'aquests dos camperols, la desaparició dels quals fou denunciada abans d'ahir, han estat trobats a un a les proximitats de Subirats, i l'altre al camí de Martorell a Castellnou. El cos trobat en aquest darrer lloc havia estat cremat, sens dubte perquè no fos identificat.

Es desconeixen de moment qui són els autors d'aquests criminals fets.

LA FIRA DEL LLIBRE, ELS DIES 13, 14 I 15 DE MAIG

E n la seva edició d'ahir el diari Oficial publica el següent sumari: **DEFENSA**. — Ordre que dicta normes per a la utilització, en les dependències, establiments, centres, serveis i oficines que depenen d'aquest Departament, dels individus de tropa i milicians que resultin inútils per al servei de les armes a conseqüència de ferides o malalties contractes en campanya.

CULTURA. — Ordre per al qual són fixats els dies 13, 14 i 15 de maig propiament per a la celebració de la Fira del Llibre, creada pel Decret del 19 del mes corrent.

Ordre que estableix uns tipus únics de salaris per a tot el personal obrer que presta servei en aquest Departament o en alguna de les institucions que en depenen.

NACIONALITZACIO DE LES INDUSTRIES DE GUERRA

València, 26. — El secretari de l'Indústria de les Joventuts Socialistes Unificades ha llançat un manifest a la joventut i a les treballadores de les indústries en el qual es diu que cal redoblar l'esforç.

Ni una fàbrica tancada —afegeix el manifest—, ni una fàbrica aliena al control del govern, ni una fàbrica sense brigada de xoc, brigades de xoc amb ajuda del govern; transformació de la indústria central en indústria de guerra; nacionalització de les indústries de guerra; planificació de la indústria de guerra.

LA CIUTAT MARXA

CONVOCATORIA URGENT DEL P. S. U. — El Partit Socialista Unificat de Catalunya (Comitè de Barcelona), convoca amb caràcter urgent tots els secretaris de cèl·lules a les reunions que tindran lloc avui als respectius radis, a les vuit del vespre. L'assistència és indispensable.

ASSOCIACIO DE VEINS I LLOGATERS DE CATALUNYA (UGT). — Aquesta entitat fa arribar a tots els seus afiliats que, a partir d'avui, diuen, fins a vinent dia 10 de maig, hauran de passar per l'estació social (passatge de Pi i Maragall, 81, segon), per tal de recollir el carnet amb el Reglament i la fulla de cotització.

Les hores d'oficina seran: de deu a una del matí i de quatre a set de la tarda.

DUES CONFERENCIES. — L'Associació d'Alumnes i Ex-alumnes de l'Escola Industrial de Barcelona, continuant la seva colla de conferencies tècnico-especialitzades sobre temes de gran interès i enfocats als seus aspectes més moderns, es complau a convidar tots els interessats a assistir a les següents:

1. Conferència sobre el treball en l'indústria, al cicle de dues conferencies especialitzades sobre el tema: "Especialització de tècnics, donarà el títol de professor. Antoni Cumella a l'aula número 1 de l'Esmentada Escola, demà i dijous d'aquesta setmana, de set a nou del vespre.

A TOTS ELS MUTILATS I FAMILIARS DELS MORTS DE LA REVOLUCIO. — Són convocats tots els mutilats i familiars dels morts de la Revolució, a una Assembla general extraordinària, que tindrà lloc el vinent dijous, a les quatre de la tarda, a la Sala Mozart, carrer Canuda, 31, sota l'ordre del dia següent:

Primer. Informació de la Comissió organitzadora. — Segon. Lectura del manifest de la Junta Directiva. — Quart. Necessitat d'organitzar escoles de readaptació professional dels mutilats. — Cinquè. Creació de refugis, escoles i sanatoris per als orfes i fills dels mutilats.

A TOTS ELS MUTILATS I FAMILIARS DELS MORTS DE LA REVOLUCIO. — Són convocats tots els mutilats i familiars dels morts de la Revolució, a una Assembla general extraordinària, que tindrà lloc el vinent dijous, a les quatre de la tarda, a la Sala Mozart, carrer Canuda, 31, sota l'ordre del dia següent:

CURS D'EDUCACIO MUSICAL. — Els professors de Música han organitzat un curs d'Educació Musical a càrrec del mestre Manuel Borquinyó. La primera lliçó serà donada el vinent dia 3 de maig, a dos quarts de set de la tarda, a l'Escola Professional de la Dona, de la Generalitat de Catalunya.

Per a informes i inscripcions adreueu-vos a la Conselleria de l'Esmentada institució. (Baix de Sant Pere, número 7). El termini d'inscripció acaba el dia primer de maig vinent.

El poble es manifesta contra el Comitè

Castelló, 26. — El governador ha donat compte als periodistes, aquestes tardes, de la manifestació del poble de Santa Elena contra el Comitè d'hostilitat contra el Comitè que regeix les activitats en tots els ordres a la localitat.

L'autoritat provincial envia dos delegats per tal que informessin i intervinguessin a l'objecte d'apacivar els anims.

En arribar a Santa Elena els representants del governador s'han reunit amb els delegats de les organitzacions sindicals i partits polítics i els han convidat perquè immediatament escolliu les persones que havien de constituir el Consell Municipal, amb objecte de formar aquest òrgan amb tota urgència. Aconseguit això, s'ha constituït el Consell amb elements de la U.G.T., C.N.T. i Izquierda Republicana.

En funcions ja el Consell es procedirà a l'escorcoll de forces veïnes i es troba gran nombre de fusells, bom-

bes de mà, dinamita i caixes de municions per a mausear.

A Vilafrauda del Cid també hi ha hagut incidents.

Per ordre del governador s'han traslladats a l'esmentat poble diversos agents d'investigació que han aconseguit posar d'acord la O. N. T. i les altres organitzacions per a normalitzar el funcionament del Consell Municipal, que ja estava constituït. Seguidament s'ha publicat un acta on es dona un termini que ha acabat, al migdia d'avui, per a lliurar totes les armes.

En aquests moments es tenen bones impressions sobre el resultat de les gestions empreses.

LLEGIU ULTIMA HORA EL DIARI POPULAR DEL VESPRE

La carretera de Terol a Saragossa, sota el foc de les armes republicanes

Entre els dos quilòmetres dels llocs on estaven situades les avançades lleials hi ha vist que l'enemic no donava senyals de vida. Això pel que es refereix a la línia directa del front de lluita.

Per la part que conduïa a la carretera de Terol a Saragossa, els nostres soldats han arribat a una dis-

Els rebels confessen

liurs instints criminals

Londres, 25. — L'enviat especial de l'Agència Reuter a Espanya transmet, des de Baiona, la següent interessant informació referent a les negociacions que es desenvoluparen, sense arribar a acord, per a un canvi de presoners entre els lleials i rebels i que fracassaren degut a la intransigència d'aquests darrers.

El passat mes de febrer, els caps rebels de Salamanca demanaren a l'ambaixada de l'Argentina a Espanya, que designés un representant per als intents de negociació per al canvi de presoners, uns condemnats encara o condemnables, insistint en que el canvi es limités a aquesta categoria de presoners.

L'ambaixada argentina accedí i es posà en contacte amb el representant a Baiona del Govern del País Basc, el qual demanà immediatament instruccions al President Aguirre.

Aquest darrer somnia de l'ambaixador britànic, sir Henry Chilton, que obres en el seu nom i representació, al País Basc, a Espanya, una lletra fixant els següents condicions:

Primera. Serien objecte de canvi tots els presoners condemnats o condemnables, i la que fos la pena, sobre la base d'una reciprocitat absoluta.

Segona. Les dues bandes es comprometien a renunciar al bombardeig de les poblacions obertes.

Transcorregueren moltes setmanes, finalment, els caps rebels de Salamanca rebutjaren aquestes condicions dient que «no es podien desviar dels principis militars essencials en la direcció de la guerra».

Donatius per a la lluita antifeixista

A la Secretaria de la Presidència s'han rebut els següents donatius:

Per a la compra d'armes per a l'Exèrcit Popular Regular. — Obrera de la casa J. i M. Duran (E. C.), 1.381 pessetes; Sindicat d'Educació (CNT) de l'Alfumbra, 338; Unió Juncanera, 117; Collectivitat obrera Rayons i Sedes, 236; Collectivitat del Guix, de Vilaverd, 200; Calçats Minerva (E. C.), 550; Ajuntament de Marsà, 100; Grup d'assessors del Gremi de Comerciants de Compravenda de mobles, 311; Esteve Cols i Lapedra, 10; Joan Domínguez Figueres, 10; Un grup de treballadors de la «Torre Balaia», 84; Esteve Plans, 5.

Per a les necessitats de la lluita contra el feixisme. — Comitè de Control de la casa Edmundou Bélie, S. A., de la Farga de les Lloses, 5.000 pessetes; Obrers de la casa Elizalde (CNT), 4.385; Obrers de la UGT de la fàbrica Carne, 2.359; Ajuntament de Lladó, 150; Obrers de la fàbrica del carrer Escorial, número 152, Collectivitat Bernades, 170; Grup d'obres de la fàbrica Curbura i Bertran (E. C.), 19; J. Macau, M. Feliu, P. Teixidó, F. Fajades, J. Vicens, J. Sain, J. Coll, J. Pages i J. Farrés, veïns de Vilamilla, 88; Obrers de la Societat Espanyola de Metalls Preciosos (CNT), 12 pes.

Per a l'ajut a Madrid. — Comandant de Carabiners de Barcelona, 8.009'75 pessetes; A. I. J. P. de las 1. C. (E. C.), 1.947'95; Collectivitat Obrera Rayons i Sedes, 236; Ajuntament de Marsà, 100; Esteve Cols i Lapedra, 5.

Per a les víctimes del feixisme. — Comandant de Carabiners de Barcelona, 2.477'50 pessetes; Isidra Cols, 6.

PELICULES

ANITA LOUISE

UNA NOIA A L'ANTIGA

Anita Louise va néixer a Nova York el dia 9 de gener del 1917. Després de francès, alemany i anglès. Els seus pares van néixer a Alsàcia Lorena, però vingueren a Amèrica quan eren molt joves i es casaren abans de fer un any que hi eren.

La veritable vocació d'Anita és la música. Domina meravellósment el piano, gaudeix la reputació d'esser una de les millors artistes d'Amèrica, però a més d'aquestes arts, Anita canta amb una veu molt dolça que modula amb singular mestria, i és molt experta en balls clàssics.

ALS SET ANYS...

Va començar la seva carrera teatral als set anys i aparegué en nombroses obres teatrals entre les quals es compten: «Per a sempre» (Peter Ibbetson) «La Marquesa» (The Marquise), amb Billie Burke i diverses d'altres.

Mal no demanà figurar en pel·lícules, però una de les Companyies més acreditades dels Estats Units la va contractar per tal d'evitar que altres aprofitessin el talent i l'habilitat de la noia, i després de terribles sots contracte un any, sense donar-li absolutament res ha fet, el director explica que Anita era massa gentil i refinada per a qualsevol dels papers que s'havien presentat i que no creia que ella estigués d'acord en cap caracterització que no fos del gust més exquisit.

EL COMENÇAMENT

Aviat l'havia contractat la Warner i li assignaren el paper de Maria Antonieta a la famosa versió de Madame Du Barry. L'actuació de la noia fou tan comentada i desvetllat tal entusiasme entre el públic, que a aquest paper seguien altres igualment importants.

UNA NOIA A L'ANTIGA

Encara que practica els esports moderns i sobresurt al de l'esgrima, i malgrat que tracta de freqüentar molt la societat i compta amb mol-

Shang-hai
Rambla de Catalunya, 24
Cada dia, ACADEMIA DE BALL.
de 8 a 9 i d'11 a 1
OBQUESTES HAVANOLAS-AZZ
I EMPORIUM
Acurat servei al taulell
BARMAN PERET

RODANT EL FILM

FRED McMURRAY és jutjat per escàndol a la via pública per haver volgut defensar CAROLE LOMBARD, que, com veiem a la foto, val la pena d'esser defensada...

Una visita als tròpics es pot fer en els nostres dies pel simple expedient de travessar el llindar de l'espai escenari número 8 als Estudis de la Paramount. Les despeses i nificants a la mar del protagonista quan era noi, ja que per a aquest paper descriu l'autor del llibre a una jove gentil i càndida que respon admirablement a la descripció de la personalitat, de l'adorable Anita Louise.

NO TE PROMES

Molts nobles se li han atribuït a Anita Louise, entre els seus amors amb Tom Brown, però a l'actualitat Anita ni té promès, encara que compta amb un centenar d' enamorats. Dick Powell buscava sovint la seva companyia, però Anita no es pren seriosament l'amor en aquests dies.

AVIAT...

Aviat la veurem a la "superproducció titulada «Adversitat» personificada en la mare del protagonista quan era noi, ja que per a aquest paper descriu l'autor del llibre a una jove gentil i càndida que respon admirablement a la descripció de la personalitat, de l'adorable Anita Louise.

carregar-se personalment de la compra dels queviures.

Claudette Colbert, que ha provat vint penitències distintes des que acabà la seva actuació en «La donzella de Salomè», ha decidit pentinar-se «al natural» dia ralla al mig i amb serrell per al seu proper paper en «El vaig conèixer a París» (I Met Him in Paris).

Gary Cooper i George Raft es presenten al taller de fotografia de la Paramount, posats a sotmetre's al turment de «posar» per a uns quants retrats. Aprofitant la circumstància que el fotògraf es trobava absent, Gary féu dos retrats a George que resultaren excel·lents i que apareixeran properament en una de les revistes cinematogràfiques més populars.

Joel Mac Crea està treballant a l'estudi de la Paramount prop de l'escenari, on treballa la seva esposa Frances Dee. A l'hora d'esmorzar Joel surt precipitadament del «set» d'«Internes Can't Take Money» per tal de reunir-se amb la seva esposa. Frances col·labora amb Gary Cooper i George Raft en «Animes en el mar» (Souls at Sea).

Buster West i Melissa Mars, parella de ballarins excèntrics, popularíssima al territori de la Unió, han estat contractats per a interpretar diversos números en la grandiosa producció musical de la RKO Radio «Radio City Revels», en la qual actuaran els més famosos artistes de varietats d'Amèrica.

«La sort no es compra» és el títol d'una pel·lícula de misteri que Maury Cohen produeix per a la RKO Radio. La dirigirà Lew Andrews i els seus principals interpretaran Helen Mack i Onslow Stevens.

Mitzy Green, popularíssima estrella infantil del cinema mut, inicia la seva repartició cinematogràfica com a dama joventut d'una comèdia musical que Pandro B. Berman produirà per a la RKO Radio i que es titularà «Amor sota la pluja».

* DES DE HOLLYWOOD

Cada un dels directors de Hollywood té la seva idiosincrasia. Cada un d'ells fa quelcom que el distingeix dels altres en el procés de traslladar una obra al llenguatge de la pantalla. De Mille es negaria a dirigir una obra si li prohibissin portar els seus famosos pantalons de muntar. Frank Borzage deixa que els artistes interpretin la primera escena dels seus films a la seva manera i si la interpretació li sembla justa s'adhereix a ella per a la resta de la pel·lícula. William Dieterle ha de portar posats els seus guants blancs per a poder dirigir amb tranquil·litat. Raoul Walsh la seva forma de marinar i Mitchell Leisen un parell de pantalons curts que porta amb molta freqüència. John Ford dirigeix mossegant el seu mocador i Eddie Sutherland es diverteix fent bromes intensives als artistes que treballen sota la seva direcció.

June Martel, nova actriu de la Paramount, canvia completament d'aspecte en tenir-se el cabell que d'un castany obscur passà a ésser roig coure.

Des que es féu pública la notícia que Robert Cummings havia heretat una fortuna, la seva correspondència ha sofert un augment del cinquanta per cent, la qual cosa no és d'estranyar, car la majoria de les cartes són de persones que tenen empreses per a les quals el diner de Cummings seria de gran utilitat.

Com totes les mares, Frances Dee es mostrava orgullosa del fet que la seva filla (que acaba de complir nou mesos) hagués donat els primers passos. Frances, que està casada amb Joel Mac Crea, comunicà la nova a tots els artistes i empleats que treballen amb ella en el «set» del film Paramount «Animes en el mar» (Souls at Sea).

Tot i que Mary Carlisle té dues serventes li agrada en-

Ajut Infantil de Reraguarda

TREBALLADOR:

Un bon mitjà de fer alguna cosa contra el feixisme, és ajudar les seves innocents víctimes.

Els infants que pupilla l'Ajut Infantil de Reraguarda i que alberga a les seves residències per culpa de la guerra, han hagut d'abandonar llur família i han vist enderrocar-se llur llar.

Proporcionem-los el màxim de benestar! Com? Organitzem recaptes entre els companys del taller, de la fàbrica, de l'oficina.

Ajuntet les aportacions de tots i llureu-les a Ajut Infantil de Reraguarda (plaça Ferrer i Guàrdia, 11, pral.), amb la seguretat que a més de al satisfacció espiritual que sentireu de la vostra lleialtat, se us agraïrà a bastament el vostre ajut i altruisme.

ESPERA EL TEU DONATIU
LLIURAL
A LLURIA. 95. 6
FIVALLER. 2 ENTL.

Fa 416 anys...

LES COMUNITATS DE CASTELLA

"En bravui a bien valen sus tuelos"

ULTIMA HORA
INFORMACIÓ • CRÍTICA • REPORTATGE

LLEGIU-HO DEMA A

L'ACTE D'AHIR AL CASAL DEL METGE

"Els veritables homes de raó i intel·ligència estan a costat del poble" (Serra Hunter)

Ahí, a la tarda, es va celebrar un important acte cultural pro solidaritat intel·lectual antifeixista, organitzat per l'Associació d'Intel·lectuals per a la Defensa de la Cultura, amb la col·laboració del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya.

A l'acte, que tingué lloc al Casal del Metge, hi assistí una enorme concurrència. Entre els concurrents hi havia gran nombre d'escriptors, artistes, professors, periodistes, així com destacades personalitats de les organitzacions polítiques i sindicals del nostre país.

En representació de València, prengueren part en aquest acte Angel Gao, Carlos Salvador, Josep Puche i Josep M. Ots, i de Castella, Rafael Diez i Antoni Porras. En representació de l'A.I.D.C., de Catalunya, parlaren Pau Balcells, Carme Julià i Pous i Pagès. Tots els esmentats pronunciaren sengles discursos. Joan Oliver recità un poema.

El doctor Serra i Hunter, el qual presidi, clogué l'acte amb un discurs. En els seus discursos, els oradors coincidiren a advocar per una major i més ferma unitat entre els intel·lectuals d'Espanya per tal de col·laborar amb més intensitat pel triomf de la revolució i la victòria en la guerra contra el feixisme. Així mateix expressaren la seva confiança en la causa del poble, al servei de la qual prometeren posar tot el seu esforç.

Pous i Pagès destacà, en el seu parlament, la unitat de pensament i de voluntat que existeix entre tots els sectors del poble per a vèncer en la guerra i en la revolució, i digué que precisament aquesta coincidència, ja iniciada en l'actuació del 10 de juliol, assenyala el dret i la raó que la guerra i la revolució fossin obra i a profit de tots els sectors. També incità els catalans perquè complissin amb més intensitat amb el seu deure en els moments actuals, i assegurà la seva fe que Catalunya donarà, en el moment decisiu, el rendiment que pertoca a la seva capacitat i potencialitat.

Serra i Hunter, en cloure l'acte, resumí els parlaments i afegí que, en aquests moments els intel·lectuals, els veritables homes de raó i intel·ligència, estan al costat del poble, i tenen com a única preocupació l'assoliment de la victòria damunt del feixisme i la consolidació de la revolució en un règim de justícia i llibertat. Anuncià la celebració d'altres actes semblants com el que tenia lloc, a València, Madrid i a altres poblacions.

Cal fer constar que com tenia per finalitat l'acte, els oradors programaren amb solides arguments i encertades paraules per la formació d'un front únic d'obres i intel·lectuals, obrers tots.

Els nombrosos assistents prodigaren els seus aplaudiments i entusiasme, amb ovacions i frases d'aprovació, en finalitzar cada un dels oradors i en diversos passatges dels parlaments d'aquests.

A la fotografia podem veure el doctor Serra Hunter en el transcurs del seu brillant parlament. — (Centelles.)

Infants espanyols a la URSS

Moscou, 28. — Al campament de pioners d'Artak, un bonic lloc de Crimea, es celebra ahir una festa artística a honor dels infants espanyols, fills de lluitadors de l'exèrcit de la República espanyola, arribats a la UR.S.S. en els últims dies de març.

La festa serví també de comiat als infants soviètics, els quals, després d'un mes i mig de vacances al campament d'Artak, retornaren a les seves respectives llars.

En la vetllada participaren infants soviètics i espanyols, i fou radiada a tota la UR.S.S.

El pioner Kolia Tarassov envià una salutació dels petits colons d'Artak a tots els infants de la Unió Soviètica.

Després cantaren els petits la cançó «Pioners d'Artak».

Charito Bruno, filla d'un avisor de la República espanyola, envià una calorosa salutació en nom dels in-

fants espanyols, que diu: «Infants de la Unió Soviètica: Encara que us parli en la meua llengua materna, estic segura que em comprendreu, ja que som veritables germans».

Charito transmeté per ràdio salutacions afectuoses a tots els infants de l'Espanya heroica, i acabà dient: «Tranquem molts petons i abraçades a les nostres mares i als nostres pares i estem segurs que la nostra victòria no es retardarà».

El grup d'infants espanyols cantà «Bandera Roja» i «Jove Guàrdia».

Amèlia Bernaldo recità poesies sobre el valor dels minaires asturians.

El petit Vicenç Navarro recità la poesia «El dinamiter».

En acabar la festa, entre infants i adults, els infants espanyols i russos cantaren la popular cançó de «Les partisans».

COMITE DE CONTROL OBRER QUE VEIlla PELS INTERESSOS OBRERS

Cent Delegacions i Sucursals a CATALUNYA
GIRONA: Rambla de la Llibertat, 23
TARRAGONA: Avinguda de la República, 77
LLEIDA: Avinguda de la República, 24

Accidents del Treball en la Indústria i l'Agricultura

INCENDIS VIDA

Mutua General de Seguros

VINT-I-NOU ANYS D'ACTUACIÓ SOCIAL

Balmes, 17 i 19

Telèfon 20755

A black and white photograph of a classroom scene. A female teacher stands at the front of the room, facing a group of young students seated at their desks. The students are looking towards the teacher. The classroom has a simple, somewhat dated appearance with a chalkboard in the background.

A black and white portrait of a man with dark, wavy hair, wearing a suit jacket, white shirt, and dark tie. He is looking slightly to the left of the camera with a serious expression. The image is framed by a thin black border.

VIII

Organizació. «Enfront de la Joventut de Catalunya» ahir a la tarda tingué lloc al Palau de la Música Catalana un concert, en el qual col·laboren vuit artistes que són els principals partits a càrrec del Violoncel·lista Louis Millet que interbreu un coral de Bach i un concert de Haydn acompanyat pel pianista Albert Sureda. Ambdós artistes aconseguiren una interpretació correcta i plena d'emoció.

A continuació, la petita artista Ail·la Gual, que és al piano, ens ofereix diverses obres de Bach, Laurocha i Chopin. Fou molt aplaudida pel nombrós públic que hi havia.

La darrera part del concert anà a càrrec del Quartet de Corda de Barcelona, que ens ofereix una obra de Smetana «De la meua vida».

La darrera part del concert anà al carrer del Quartet de Corda de Barcelona, que tocà la famosa obra de Smetana «De la meua vida».

Tots els oradors foren llargament aplaudits i l'acte s'acabà amb visques al President Companys i a l'Aliança Nacional de la Dona Jove.

A les fotos, Montserrat Martínez Jaume Alguders, adreçant-se a les concurrents.— (Centelles i Puig Farran).

de la Junta Central, Passeig Pi i Margall, 32, xamfrà Diputació, per tal d'assistir a l'enterrament del company Ro'dan Cortada, vilment assassinat el passat diumenge, pels felicitats emboscats a la carretera.

LA VERITABLE REVOLUCIO

MÉS DE QUARANTA MATRIMONIS VIUEN PLEGATS

UNA GRAN OBRA D'ASSISTENCIA SOCIAL

«Barcelona és molt bonica —afirmava fa un any un gran escriptor estranger—, les vostres Rambles, les vostres institucions... però no pensau en els vells, els teniu abandonats».

Era ben cert. Encara al nostre pas pels carrers se'ns allargaven mans sarmenoses i tremoloses, sense altra força que la d'implorar la caritat pública. Encara a les sortides dels tallers i les fàbriques podíeu veure homes ja vells, corbats, vacil·lants, atuts pel temps, que acabaven de rendir la seva jornada de vuit hores.

Existia, sí, la jubilació. Una altra mena de caritat, una jubilació amb els pocs diners de la qual es condemnava gairebé a la fam aquell treballador que ja no servia per a gaires coses. Era un règim social deshumanitzant que tots plegats, els uns i els altres, ens el miràvem d'una manera indiferent, distreta.

Avui, aquest greu problema d'assistència social està a punt de resoldre's totalment, gràcies al gran canvi que s'acaba d'operar. Malgrat tot, encara veiem vells mancats d'ajut pels llocs més cèntrics de la nostra ciutat; podem contemplar, avarognyts, l'espectacle llamentós, infamant per a tots nosaltres, de dos homes que, ultrapassant de molt l'edat de setanta anys, canten cançons per a guanyar-se aquella vida que s'apaga enmig de la indiferència de la multitud.

Els homes d'Assistència Social de Catalunya han esmenat moltes d'aquestes injustícies. Han creat casals d'assistència per als vells, nous organismes familiars per a acollir i fer agradables els darrers anys d'aquestes existències abandonades. Han bastit una obra importantíssima i han sabut crear una cosa potser única a Europa: el Casal de Matrimonis Vells.

ASILATS, NO! HOSTES

Hem trucat, a dos quarts de nou del matí, al Casal de Matrimonis Vells. En entrar, ens ha assaltat una idea naturalíssima: «Trobaríem l'animador d'aquella obra a aquella hora? El porter ens treu de dubtes: —Passeu, passeu. El director, Andreu Rovira, ja fa molta estona que és al seu despatx treballant».

Davant nostre tenim un home colrat —dirien— pel sol de la muntanya, senzill, afable, cordial i humà, humaníssim. Ha estat vint anys a la Protecció de la Infància, tenint cura d'infants. Ara té cura de vells.

—Periodistes?

—Sí. Venim pels vostres asilats. —Asilats, no. Aquesta paraula sona a caritat, a favor. Són només els vells hostes d'una casa agradable que he mirat, tant com he pogut, de fer-la alegre i de fer oblidar, sobretot, que és un asil.

—Quants matrimonis teniu?

—Quaranta-un. Els més vells tenen noranta anys. Els més joves ultrapassen, d'uns quants, la xifra de seixanta.

UNA INSTITUCIÓ MODELICA

—El Casal de Matrimonis Vells és una nova i audaç modalitat d'assistència social a casa nostra. —Una veritable revolució. Gairebé us podria afirmar que no n'existia un altre d'igual en els principals països d'Europa. Anglaterra, un dels llocs on s'ha concedit sempre més importància a aquesta problemàtica, no comptava amb cap organisme semblant.

—Des de quan ve actuant el Casal?

—Des del setembre que començaren a entrar els primers hostes procedents els uns de les «Hermanitas», els altres, de la Casa de Caritat. Homes i dones. Matrimonis que portaven anys i anys en asilats, de vegades en un mateix asil, sense poder parlar-se nòmics una vegada de terminada a la setmana. Eren els vells i anacrònics règims de la «caritat» oficial.

Una vegada —segueix dient Andreu Rovira— un vell dels amics era al pati del seu asil quan s'escaigüé passar davant d'una fila de velletes recloses entre les quals es trobava la seva dona. El pobre home no pogué contenir el seu impuls i anà a saludar-la, trencant amb la seva acció la rígida disciplina d'aquella casa sense amor. Doncs bé, aquell vell fou castigat.

El dia que entraren els primers matrimonis fou commovedor. Semblaven nuvis. S'amolaven, es deien coses... Després diran que els marits i mullers no s'estimen. Els anys no han fet minvar gens l'amor, la simplicitat i la convivència d'aquests matrimonis.

Els primers dies un d'ells em digué: «Escolteu, ¿que podríem traure la tauleta de nit del mig dels dos llits? Així estariem més junts, ¿veritat?» Es commovedor, creieu.

NO SORTIM MAI DE «CASA»
Acompanyats del director d'aquest institut modelic, comencem la nostra visita al Casal.

—Aquest edifici —ens aclareix Andreu Rovira— havia pertangut a unes monges franceses que el tenien habilitat per llogar les seves cel·les a vidues i dones soles de certa posició social. Aquesta ha estat la causa que no haguem hagut de fer-hi gaires reformes. A la planta baixa hi tenim els vells més «facs».

D'aquesta manera no es cansen pujant escales.

El director truca a algunes portes. Tots els hostes estan lleuats. Molts d'ells fins i tot han sortit a prendre el sol a la Diagonal. Altres, la majoria, estan reunits en una vasta sala on hi ha ràdio, llibres, diaris, etc.

La més dolça harmonia regna entre ells. Els homes lleixen la premsa; les dones, les que encara s'hi veuen, cusen. L'àmplia i assolellada estança dona a un jardinet presbital que hi ha flors i, arreu, un agradable ambient casolà.

—Ara, al jardí, —ens aclareix el director— hi ha una gran habitació amb una gran família. Es una joia... Però mireu, mireu les habitacions...

—Bon dia.
Hi ha una velleja que posa en ordre la roba dins d'una calaixera. El marit ha sortit a donar un tomb, a fer gana per dinar. L'habitació és

puera, neta, ordenada, simpàtica. Dos llits de ferro esmaltats de blanc, una tauleta de nit, algun corrent i els mobles necessaris.

Cada matrimoni pot penjar a les parets tots els records familiars que vulgui. A cada cambra hi trobareu de tot: el retrat del noi que va morir; l'home quan anà a la guerra de Cuba; la imprescindible fotografia de nuvis, feta cuita-corrents a Can Napoleó; ella, tota blanca; ell, amb el capell a la mà, amb un aire estudiatament elegant... Daguerrotips evocadors d'un passat honorat i pacífic.

—¿Que no sortiu a estirar una mica les cames?

Aquesta pregunta la fem a dos vells que encara hem trobat en una de les cambres. El marit està pintant un moblet. L'esposa, menuda i resaca, acaba de regar uns testos. —Mireu, potser no ho creureu, però gairebé mai no sortim. ¡S'hi està tan bé a casar!

Totes les excepcions que puguem

comprar d'aquesta institució als nostres lectors no tindrien la força d'aquesta contestació.

Els vells no volen moure's d'allí perquè estan a «casa», perquè el règim és de família, comprensiu, optimista. Una continuació viva i sensible de la pròpia llar, aquella llar que alguns fa molt temps que no posseeixen i, altres, fa poc que l'han perduda.

I lentament visitem les habitacions, els menjadors, les cuines, el teatre; on cada diumenge s'hi fa una funció o altra davant d'aquest públic, els anys del qual, sumats, fan una colla de segles.

VOLIA DORMIR SOBRE L'ESTOTA

Cada home un passat dens, dramàtic, gris, trágic o incolor. N'hi ha que sempre han fet la viu-viu pel món, persones sense suc ni bruc; d'altres, però, que han dut una vida pintoresca i aventurera.

A la gran colònia de vells hi ha un captaire, un acrobata i un advocat, enginyer i llicenciat en Filosofia i Lletres.

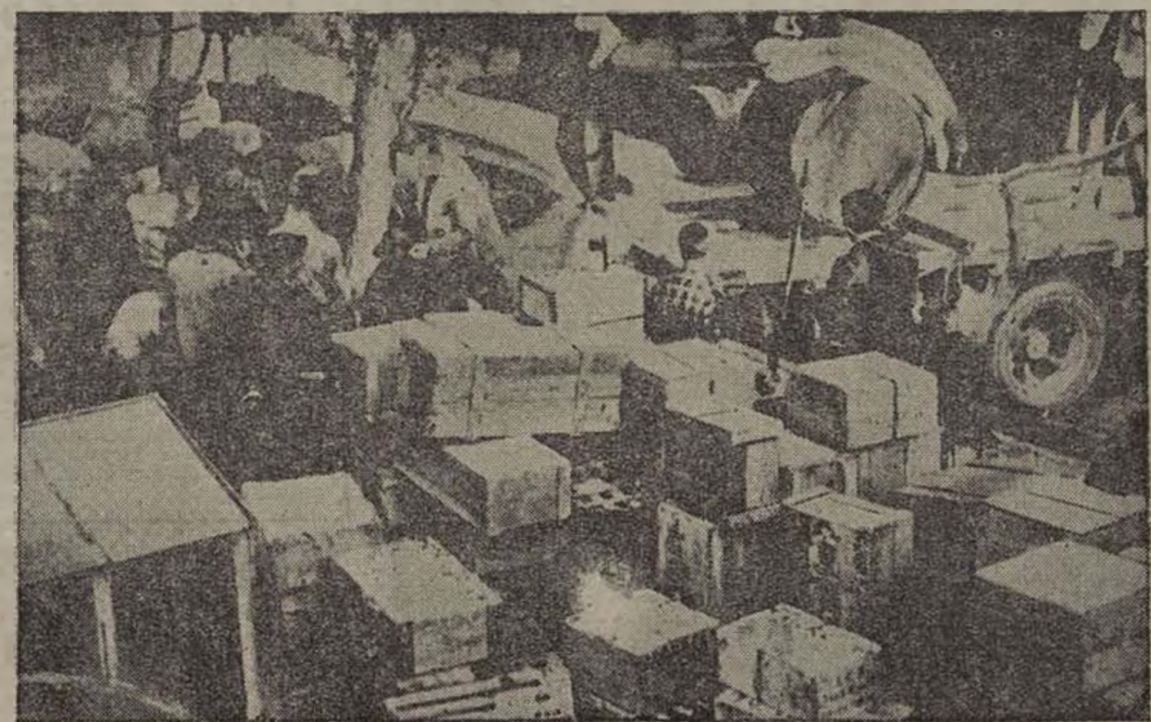
—En Pere és el captaire —ens diu el director—. Quan va venir aquí tinguerem una feïnada amb ell: «¿Per què m'he de despulpar per ficar-me al llit, si després, l'endemà, m'he de tornar a vestir?»

Al principi mai no li venia d'hora per a ficar-se al llit: «Escolteu, Pere, potser que us n'anéssiu ja a la vostra cambra.» «Ja veureu —em feia ell—, això de dormir sobre matalassos no em plau. No s'ha fet per mi, no m'hi trobo bé, vaja, ja ho he dit. ¿Per què no em deixeu descansar sobre l'estreta, estreta...»

Artur LLORENÇ

A les fotografies, de Puig Ferran, podeu veure uns aspectes d'aquesta institució modelica. Els vells escolten la ràdio, prenen el sol al jardinet del «Casal» i lleixen i conversen en una sala alegre i plena de sol, agradable com aquesta cambra neta i assolellada que fa oblidar absolutament que ens trobem en un asil de matrimonis vells.

L'ESFORÇ DE CATALUNYA

Catalunya, que en vint-i-quatre hores en va tenir prou per fer avortar el moviment faccios, no ha regatejat, en cap moment, el seu ajut a la resta de la Península alçada en armes contra la facció.

No podem estar-nos de dir, però, que algú s'ha atrevit a blasmar de nosaltres i ens ha acusat de no sentir la guerra en la intensitat necessària. Compadim, per a no usar paraules més dures, els esperits, manta vegada interessats, que han llençat el blasme. I contestem-los amb fets, com aquest magnífic gest de l'Ajuntament de Barcelona que, en fer una crida a Catalunya per tal que trametés queviures a Madrid, ha respost ràpidament i així ja ha estat possible de fer una primera expedició que ha estat rebuda, pels nostres germans de Madrid, amb l'agraïment més pregon.

Podríem estendre'ns en consideracions sobre l'ajut que en tot moment Catalunya ha prestat a l'Espanya lleial; esforç no correspost sovint per qui podia i havia de fer-ho. No ho fem, però, perquè podria semblar que especulem amb l'ocasió i nosaltres tenim la convicció que l'ajut ens l'hem de prestar tots els antifeixistes sense distinció de banderes ni de pàtries i tenir-ne la idea que és un deure moral el fer-ho així.

Sabem que el poble de Madrid ha rebut entusiàsticament la primera caravana de queviures tramesa des de la nostra ciutat; però remarcuem que cal fer més, molt més.

Cal que els Ajuntaments de Catalunya no defalleixin. «Queviures a Madrid!», ha d'ésser la consigna. I que aquesta primera caravana, que en la foto veiem arribar a la capital de la República, pugui ésser multiplicada tantes vegades com l'heroisme del poble de Madrid mereix... Els personalismes, les misèries humanes, que poc compten en la grandesa dels moments que vivim!

SEMANA DEL COMBATENT

Els treballadors de la Universitat de Catalunya que, en tot moment des del 19 de juliol, han estat en primer rengle en la lluita contra el feixisme, han organitzat per a aquesta setmana una sèrie d'actes per a portar la nostra soldada que, amb les armes a la mà i donant la vida, lluiten als fronts de combat, tot l'escolt moral i tot l'ajut material, que el poble de Barcelona, sabrà a-

portar com en altres ocasions, respondent com un sol home a la crida de la nostra primera entitat cultural.

A tal efecte, a la Plaça de la Universitat i a la Facultat de Medicina, hi han instal·lades taules, a partir d'avui dilluns, on es recolliran diaris, queviures, llibres i robes per a trametre als nostres combatents.

Cal que tothom contribueixi a mi-

da del seu esforç. S'ha de tenir present que es tracta d'una aportació que, més que voluntària, s'ha de tenir com obligatòria. Però els treballadors de la nostra Universitat saben que la seva crida serà dignament corresposta. Tothom sentirà que tot és poc per donar a aquells qui lluiten per la nostra llibertat donant sang sense mesura.

A la barriada del Pedró

Són homenatjats Guinart i Martínez, dos herois caiguts

Ahí, al matí, a la popular plaça del Pedró, tingué lloc l'acte de descobrir una placa que, d'ara endavant, dona el nom de Guinart i Martínez a l'antic carrer de Sant Climent.

Abans, i en una tribuna aixecada a l'efecte, es pronunciaren discursos per representants dels partits polítics i entitats sindicals. En nom de l'Ajuntament parlà el regidor del districte V, Artur Cusó, el qual recordà la història revolucionària d'aquest districte barceloní, del qual han sortit sempre els primers homes que es tractava d'enfrontar-se amb qualsevol injustícia. Fa referència a Tardienta i Santa Quitèria. Digué que la primera és la ciutat màrtir de l'Aragó, on han deixat la seva vida molts fills de Catalunya, i acabà dient que en commemorar els noms d'aquests dos companys caiguts, es vol commemorar també els altres herois anònims que caigueren i estan calent en la lluita contra el feixisme.

En representació de l'Associació Municipal de Guardacotxes, s'adherí a l'acte en breus frases el company Gaetà Gómez.

Joaquim Alonso, per Esquerra Republicana de Catalunya, féu un breu discurs i recomanà a totes les entitats polítiques i sindicals la unió norebutable contra la fera feixista.

En representació del Sindicat d'Arts Gràfiques de la C.N.T., llegí unes quantilles Emili Quevedo, adherint-se. Adreça una salutació als presents, en nom de l'Associació Catalana d'Inval·lids, Julià Mora.

Serrano, per la F.O.S.I.G., parlà en nom dels primers homes que sortiren. Jaume Rillo, pel Comitè Regional de la C.N.T., exaltà la joventut d'avui, que és l'esperança dels nostres obrers i de tots els proletaris del món.

Pel P.S.U., Angel Estivill féu un vibrant discurs, interromput sovint pels aplaudiments dels assistents. Després, breument, Martí Valero, d'Estat Català, s'adherí a l'acte, i Galvada, de la Comissió organitzadora i en nom de «Fermes» oferí l'homenatge als familiars de Guinart i Martínez. Unes nenes lliuraren a les mares sengles ramells de flors, uns pergamins i ampliacions fotogràfiques dels seus fills morts.

Finalment les autoritats, oradors i familiars es traslladaren al que fins ahir es deia carrer de Sant Climent. El regidor del districte, company Cusó, descorregué el domàs que cobria la placa que dona el nom de Guinart i Martínez a l'esmentat carrer i es donà l'acte per acabat, al qual acudí una gran gernació.

La fotografia de Centelles recull un moment de l'acte.

